

Siikalatvan seurakunnan

rippikoulun paikallissuunnitelma

20.10.2010

SISÄLTÖ:

1. Johdanto
2. Rippikoulun lähtökohdat
3. Toimintaympäristö
4. Opetus ja oppiminen
  - 4.1. Opetusmenetelmät
  - 4.2. Opetusmateriaalit ja ympäristöt
  - 4.3. Erilaiset oppijat
  - 4.4. Korvaavat tehtävät
  - 4.5. Rippikoulukortti
5. Yhteiset toteutusperiaatteet
6. Aloitus-, seurakuntayhteys-, perus- ja päätösjakso
  - 6.1. Aloitusjakso
  - 6.2. Seurakuntayhteysjakso
  - 6.3. Perusjakso
  - 6.4. Päätösjakso
7. Yhteydet vanhempiin ja koteihin
8. Rippikoulun painotukset Siikalatvalla
  - 8.1. Spiritualiteetti rippikoulussa
  - 8.2. Musiikki rippikoulussa
  - 8.3. Diakonia rippikoulussa
  - 8.4. Lähetys rippikoulussa
  - 8.5. Opetettavat aiheet rippikoulussa
  - 8.6. Keiskokoulutuksen tavoitteet
9. Rippikoulutyön arviointi
10. Liitteet:
  - Rippikoulun päiväkirjat
  - Turvallisuusasiakirja
  - Onnettomuusraporttimalli
  - Leirikirje (malli)

Ilmoittautumislomake rippikouluun

Rippikoulun vuosikalenteri työntekijöille

Isoshakemus

Isospalkkiosopimus

Isossopimus

Rippikoulu ja päihteet

Rippikoulun pelisäännöt

Rippikoululaisen siunaaminen (malli)

Vakuutusasiat ja tapaturmailmoituksen tekeminen ohjeistus

Rippikoulun opetuksellinen sisältö Siikalatvan rippikouluissa

Rippikoulun päiväohjelma mallit (leiri- ja päivärippikoulu)

1. Johdanto

Siikalatvan seurakunnan rippikoulun paikallisuunnitelma on laadittu piispainkokouksen hyväksymän rippikoulusuunnitelman mukaisesti. Malliohjesääntöä noudattaen Siikalatvan seurakunnan rippikoulun ohjesääntö edellyttää rippikoulusuunnittelun kolmitasoisuutta: 1) Siikalatvan seurakunnan rippikoulun paikallisuunnitelma, 2) rippikoulutyön vuosisuunnitelma ja 3) yksittäisten rippikoulujen toteutussuunnitelmat. Rippikoulunpaikallisuunnitelman tehtävänä on selvittää Siikalatvan seurakunnan erityisiä haasteita ja vahvuuksia rippikoulun näkökulmasta. Se kertoo, miten ja mistä lähtökohdista Siikalatvan seurakunnan rippikouluja toteutetaan. Ensisijaisesti paikallisuunnitelma on tarkoitettu Siikalatvan seurakunnassa mukana olevien työntekijöiden käyttöön.

Yksittäisen rippikoulun työntekijätiimi laatii rippikoulukohtaisen rippikoulun toteutussuunnitelman paikallisuunnitelman pohjalta. Tärkeää on huomioida, miten rippikoululainen kokee opetuksen ja minkä merkityksen hän antaa asioille. Siikalatvan seurakunnan rippikouluja suunnitellaan ja kehitetään koko ajan.

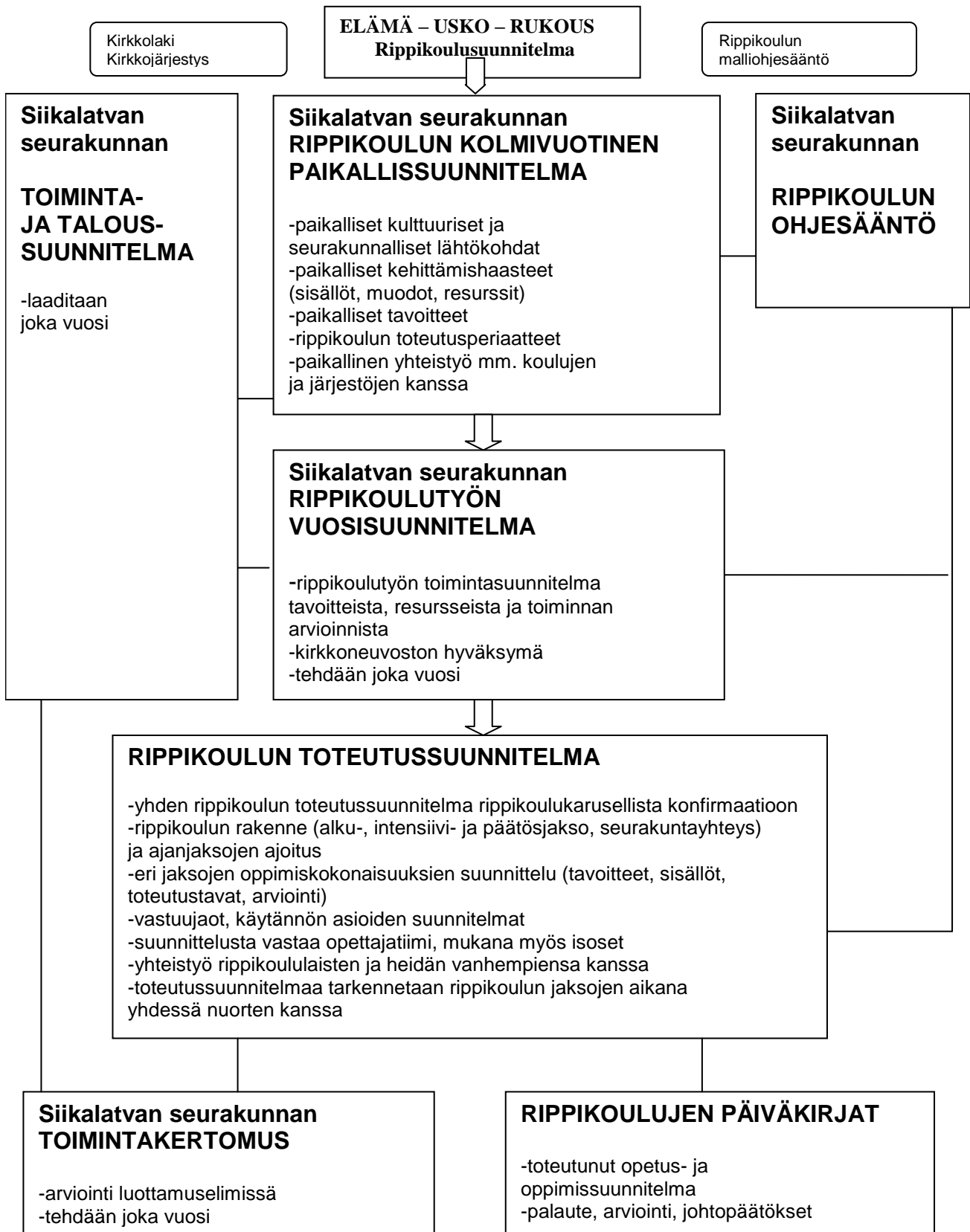
Rippikoululaisille ja heidän huoltajilta saatiin palautetta rippikoulusta kyselyjen kautta. Rippikoulunpäiväkirjoista ja rippikoulun palautepalaverista saatiin myös hyvää palautetta. Rippikoulutiimissä kehitettiin ja tarkastettiin Siikalatvan seurakunnan rippikoulua saadun palautteen pohjalta.

Yhteisen työskentelyn pohjalta rippikoulun paikallisuunnitelma päivitetään noin kolmen vuoden välein. Rippikoulun paikallisuunnitelma on voimassa 2013 asti. Seuraavan kerran paikallisuunnitelmaa tarkistetaan syksyllä 2013.

2. Rippikoulun lähtökohdat

Siikalatvan seurakunnan rippikoulujen sisältöä ammennetaan kirkon kahden vuosituhannen mittaisesta perinteestä ja raamatullisesta perustasta. Rippikoulutyön päätavoite on saattaa päätökseen lapsen kasteen yhteydessä annettu lupaus huolehtia hänen kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta (Matt. 28:18–20). Rippikoulutyö auttaa ja ohjaa nuorta uskomaan kolmiyhteiseen Jumalaan ja jäsentämään tämän uskon omaan elämäkokonaisuuteensa sekä ohjaa nuorta kasvamaan rakkaudessa lähimmäiseen. Nuori tutustuu oman seurakunnan toimintaan rippikoulun aikana.

RIPPIKOULUN SUUNNITTELU SEURAKUNNASSA

3. Toimintaympäristö

Siikalatvan seurakunta koostuu viidestä omaleimaista maalaispitäjästä: Piippolasta, Pulkkilasta, Kestilästä, Rantsilasta, Pyhännästä. Siikalatvan seurakunnan alueella on kaksi kuntaa: Siikalatva ja Pyhäntä. Siikalatvan kunta on Kestilästä, Piippolasta, Pulkkilasta ja Rantsilasta vuonna 2009 yhdistynyt kunta. Pulkkilan ja Piippolan alueella on yhteinen ylä-aste. Pulkkilassa on Siikalatvan lukio. Oman haasteensa rippikoulutyölle tuo alueen laajuus ja hajanaisuus. Samoin kappelien omat toimintamallit eivät aina kohtaa. Tämä edellyttää hyviä suunnitelmia ja suunnitelmiin sitoutumista työntekijä ja luottamushenkilötasolla.

Rippikouluikäisiä nuoria Siikalatvan seurakunnassa vuosina 2011-2014. 2011 yhteensä 110, Kestilä 20, Piippola 15, Pulkkila 15, Pyhäntä 35, Rantsila 24. 2012 yhteensä 104, Kestilä 16, Piippola 20, Pulkkila 22, Pyhäntä 30, Rantsila 27. 2013 yhteensä 90, Kestilä 16, Piippola 14, Pulkkila 16, Pyhäntä 26, Rantsila 18. 2014 yhteensä 116, Kestilä 25, Piippola 16, Pulkkila 24, Pyhäntä 24, Rantsila 27.

Siikalatva ja Pyhäntä ovat viimevuosina olleet muuttotappiokuntia. Toivottavasti suuntaa hidastuu. Alueella väestö ikääntyy ja vähenee. Kappeleista Pyhännällä ja Rantsilassa on eniten nuorta väkeä ja lapsiperheitä.

Seurakunnan alueella on vanhoillislestadiolaisia nuoria, jokaisessa kappelissa. Näiden kotien lapset käyvät yleensä rippikoulun oman seurakunnan ulkopuolella. Ojantakasen perhekodista käy rippikoulun vuosittain n. 5 perhekotinuorta. Kehitysvammaisten rippikoulu on rovastikunnallinen kahden vuoden välein. Aikuisrippikoulua järjestetään tarpeen mukaan.

Seurakunnan alueella on Kestilän Selkälässä seurakunnan leirikeskus. Luottamuselimet tulevaisuudessa ratkaisevat sen kohtalon. Vuonna 2011 ainakin seurakunta joutuu vuokraamaan rippikoulu varten leirikeskuksia. Rippikoulun muina pitopaikkoina toimii seurakuntatalot, kirkot ja Pulkkilan pappila. Tarvittaessa rippikoulua voidaan pitää myös kouluilla.

Tärkeänä osana rippikoulun toimintaympäristöön kuuluu yhteydet kouluihin ja muihin paikallisiin toimijoihin. Syksyllä ennen rippikoulun alkua pidetään rippikouluinfoa ylä-asteen kahdeksannen luokan oppilaille. Kouluilla ollaan mukana 7 päivillä. Seurakunnalla on hyvät yhteydet koulujen opettajiin. Kouluille tiedotetaan rippikoulun kappelien toimintasuunnitelmista. Kuntiin tiedotetaan myös rippikoulun kappelien toimintasuunnitelmista.

Siikalatvan seurakunnan rippikoulutyöhenkilöresurssit ovat: 3 kanttoria, 1 lapsityöntekijä, 1 nuorisotyönohjaaja, 4 pappia, 2 1/2 diakonia ja 5 seurakuntamestaria (jatkossa 3 vuonna 2015). Leirejä varten on sovittu, että paikalla ovat pappi, nuorisotyönohjaaja, kanttori/ lapsityöntekijä ja aikuinen yövalvoja.

Talousarviosta vuodella 2011 löytyy seurakunnan rippikoulutyölle varaamat resurssit. Suunnitelmassa on otettu huomioon, että leirit pidetään muualla kuin seurakunnan omassa leirikeskuksessa Selkälässä. Rippikoulusunnuntaihin on varattu kyyditykseen rahaa. Rippikoululaisille lahjoitetaan Raamattu ja Katekismusvirsi. Tuloina on rippikoululaisten

maksama leirimaksu. Päiväkoulu on ilmainen. Taloussuunnitelmat tuleville vuosille 2012-2014 ovat talousarvion 2011 mukaisia. Mahdollisen vaihtoehtoisella tavalla toteutettavan leirin ylimenevät kulut maksavat rippikoululaiset.

4. Opetus ja oppiminen

4.1. Opetusmenetelmät

Rippikoulussa on tarkoituksellista käyttää vaihtelevia opetusmenetelmiä. Se tuo mielekkyyttä opiskeluun ja ottaa huomioon monenlaiset oppijat. Opetus ottaa näin huomioon ihmisen kaikki viisi aistia. Käyttökelpoisia opetusmenetelmiä on: ryhmätyö, keskustelut, lattiakuvat, bibliodraama, godly play, learning by doing, multisensorinen menetelmä (opetusta kaikilla aisteilla) jne... Opettajatiimit voivat rippikoulun toteutuksessa käyttää myös oppimispäiväkirjatyöskentelyä. Siikalatvan seurakunnan rippikoulusta on tehty sisältösuunnitelmat. Rippikoulua toteuttavat voivat malleja pohjana käyttäen tehdä oman toteutussuunnitelman koskien leiriä ja päiväkoulua. Niistä täytyy kuitenkin löytyä kaikki Siikalatvan rippikoulun sisältöön suunnitellut aiheet. Opettajat voivat vapaasti valita millä opetusmetodilla he toteuttavat kyseiset opetettavat aiheet.

4.2. Opetusmateriaalit ja -ympäristöt

Rippikoulussa Raamattu jaetaan kaikille seurakunnan rippikoululaisille. Muualla rippikoululeirin käyvät saavat ne seurakunnan lahjana keväällä toukokuun viimeisenä sunnuntaina rippikoulukortin palautuksessa. Omassa seurakunnassa koko rippikoulunsa käyvät saavat Raamatun ja katekismusvirsikirjan käyttöönsä rippikoulunaikana. Raamattu annetaan lahjaksi konfirmaation yhteydessä. Rippikouluvihkot annetaan opiskelua varten perusjakson alussa. Ne kerätään talteen kokoontumisen päätyttyä ja lahjoitetaan muistoksi rippikoulusta rippikoululeirin tai päivärippikoulun loputtua. Rippikouluopetuksessa voidaan käyttää myös punaista kirjaa (nuorten seurakunnan veisua).

Rippikoululaisille jaetaan rippikoulun aloituskirkossa jumalanpalveluskortti, johon he keräävät merkintöjä. Rippikoulukortin toisella puolella on suoritettavat ulkoläksyt (Uskontunnustus, Isä meidän –rukous, Herran siunaus, Pienoisevankeliumi, Käskyt, Lähetyskäsky, rakkauden kaksoiskäsky). Ulkoläksyt suoritetaan perusjakson aikana lauantaitunneilla ja leirillä. Rippikoulun ulkoläksyjen suorittaminen ja opetteleminen on hyvä aloittaa hyvissä ajoin, että siitä ei tule paniikkia leirillä.

Rippikoulun päiväkirjat (mallit löytyy liitteistä) tehdään rippikoulun jälkeen ja toimitetaan rippikoulusta vastaavalle.

4.3. Erilaiset oppijat

Siikalatvan seurakunnassa on yhteydet paikallisiin kouluihin hyvät. Oppimisvaikeudet ovat tiedossa. Rippikouluun ilmoittautumislomakkeessa on kysymys, jossa huoltajat voivat mainita nuoren henkilökohtaisista asioista. Rippikoulun informaatiolomakkeessa, joka menee koteihin syksyllä ennen ilmoittautumista, pyritään rohkaisemaan huoltajia oppimisvaikeuksista kertomisessa. Asiasta tiedotetaan, että ne kuuluvat vaitiolovelvollisuuden piiriin ja jäävät ainoastaan ohjaajien

tietoon. Aloituskirkossa huoltajia rohkaistaan myös kertomaan näistä asioista. Opetusta pyritään järjestämään sillä tavalla, että otetaan huomioon monenlaiset oppijat.

4.4. Korvaavat tehtävät

Lähtökohtana on, että rippikoululaiset osallistuvat kaikkiin tapaamisiin. Rippikoulusta ei voi olla poissa muuten kuin sairauden tai suvussa tapahtuvan juhlan vuoksi (esim. hautajaiset, häät, kaste, syntymäpäiväjuhla). Vanhempien pitää olla yhteydessä opettajiin poissaolotapauksissa. Rippikoulut suunnitellaan siten, että rippikoululainen voi korvata poissaolon jonkun muun kappelin rippikoulun yhteydessä, sillä opetukselliset sisällöt ovat samat.

Muuten rippikoulusta kappelikohtaisesta toteutuksesta vastaavan papin huoleksi jää rippikoulukorvaustehtävien tekeminen ja lähettäminen tai antaminen rippikoululaiselle. Korvaustehtävien tarkoituksena on vastata opetuksen sisältöä, joka on jäänyt suorittamatta.

4.5. Rippikoulukortti

Rippikoulukorttiin rippikoululaiset keräävät merkintöjä. Rippikoulukortti täytyy olla täynnä toukokuun viimeisenä sunnuntaina. Täyttä rippikoulukorttia vastaan muualla rippikoululeirinsä käyvät saavat virkatodistuksen, johon tulee merkintä seurakuntajakson suorittamisesta.

Rippikoulukorttiin saa merkintöjä jumalanpalveluksista, toimituksista ja seurakunnan tapahtumista. Rippikoulukortti on samanlainen ja vaatimukset sen täyttämisestä ovat tasapuoliset kaikille Siikalatvan seurakunnan rippikoululaisille. Rippikoulunaloituskirkon ja rippikoulusunnuntain voi korvata jumalanpalveluksella. Kouluun liittyvistä jumalanpalveluksista ei anneta merkintää. Muu käyntejä voi suorittaa myös jumalanpalveluskäynteinä. Listat jumalanpalvelusavustustehtävästä annetaan seurakuntakarussellissa. Niistä huolehtii pappi seurakuntamestarin kanssa. Diakonit huolehtivat Diakoniapäivien toteuttamisesta. Jos kortti hukkuu niin uuteen korttiin saa merkintöjä huoltajien todistusta vastaan.

5. Yhteiset toteutusperiaatteet

Rippikouluun ilmoittautuminen tapahtuu seuraavalla tavalla. Rippikoululaisille käydään elokuu-syyskuussa kouluilla pitämässä rippikouluinfoa. Koteihin, huoltajille ja nuorille, lähetetään syyskuussa ennen rippikoulun aloituskirkkoa kirje, jossa on tietoa rippikoulusta ja rippikouluun ilmoittautumislomake. Rippikoululaiset palauttavat lomakkeen rippikoulun aloituskirkkoon, jotka ovat Siikalatvan kappeleissa syys-lokakuussa.

Seurakunta tarjoaa kokoseurakunnan yhteisiä rippikoululeirejä. Rippikoululaisille tarjotaan myös mahdollisuutta käydä rippikoulunsa päiväkouluina. Päiväkouluryhmä toimii Siikalatvan seurakunnan alueella. Jos ryhmiin tulee vähintään 10 ilmoittautunutta, niin se järjestetään. Kehitysvammaisten rippikoulua järjestetään Rovastikunnallisesti kahdenvuoden välein. Rippikoulutyön budjettiin varataan rahat näille nuorille. Seurakunta maksaa kehitysvammaisten rippikoululeirit järjestöjen tai hiippakunnan leireille. Avustajan huolehtivat kehitysvammaisen huoltajat itse leirille ja maksavat myös itse hänestä (Jos seurakunnan työntekijä on mukana niin hän saa silloin palkan). Ensisijaisena avustajana on työntekijä, jos hän on paikalla. Tilanteista neuvotellaan tapauskohtaisesti, että kaikilla on mahdollisuus käydä rippikoulu.

Seurakunnan alueella Ojantakasen perhekotilaiset integroidaan eri ryhmiin. Tarvittaessa heillä on mukana oma valvoja. Seurakuntaan tutustumisen he voivat suorittaa Pulkkilan ja Piippolan kappelien alueella. Aikuisriippikoulua pidetään tarvittaessa. Pulkkilan ja Piippolan rippikouluryhmät aloitus-, seurakuntayhteys-, ja perusjakson lauantaituntien ja päätösjakson ajoiksi yhdistetään, koska nuoret käyvät samaa yläastetta.

Rippikoululauantai opetuskokonaisuuksia suunnitellaan varaudutaan siihen, että päivälle on varattu 2 tai useampi opettaja, jotta mahdollisten hautajaisten osuminen samalle päivälle ei peruunnuta rippikoulua. Rippikouluopetuksessa varaudutaan myös siihen, että opetusta voidaan pitää mahdollisesti koululla.

Rippikoululaisille ei jaeta ruusuja konfirmaatiossa seurakunnan lahjana. Valokuvauksen hoidetaan konfirmaatiopäivien yhteydessä. Rippikoulusta vastaava huolehtii valokuvaajan hankkimisen. Rippikoulusta vastaava huolehtii myös linja-autokyydityksistä rippikoululeireille ja rippikoulusunnuntaihin. Muista rippikoulukyydityksistä huolehtii rippikoulun kappelikohtaisesta toteutuksesta vastaava pappi (esim. kyyditykset Piippola-Pulkkilan rippikoulussa).

Seurakunta tarjoaa lauantaiopetustuokioissa, jotka kestävät yli puolenpäivän jogurttia, leipää ja mehua. Tarjoilusta huolehtii rippikoulun kappelikohtaisesta toteutuksesta vastaavapappi tai hän delegoi sen jollekin muulle työntekijätiimiläiselle. Leiririppikoulun emännät huolehtii rippikoulusta vastaava. Rippikoululeiristä kerätään ruokamaksua. Rippikoululeirien hinnasta neuvotellaan taloustoimiston kanssa, kunhan selviää mahdolliset kustannukset.

Turvallisuusvastaavana leirillä on sellainen henkilö, joka pystyy olemaan kokoleirin ajan paikalla. Kirkkoherra vahvistaa esitykset. Kappelikohtaisen rippikoulun johtajana on kappelikohtaisesta rippikoulusta vastaava pappi.

Kirkkoherra voi keskeyttää rippikoulun keskusteltuaan turvallisuusvastaavan kanssa. Painavia syitä rippikoulun keskeytymiselle ovat järjestyshäiriöt, alkoholin nauttiminen tai onnettomuus. Rippikoulun keskeytymisestä ollaan aina yhteydessä huoltajiin.

Rippikoulun ilmoittautumiskortti eli henkilötietolomakkeesta otetaan kopiot ja alkuperäiset lähetään kirkkoherran virastoon kansioon. Henkilötieto lomakkeet pitää olla aina rippikoulua pidettäessä mukana. Henkilötietolomakkeet tuhoetaan rippikoulun loputtua.

Rippikoulusunnuntai toteutetaan valtakunnan yhteisenä rippikoulusunnuntaina yhteisesti koko seurakunnassa. Isot siunataan tehtävään samassa jumalanpalveluksessa. Rippikoululaiset tulevat tilaisuuteen kirkkokyydillä. Vanhempia kutsutaan mukaan tilaisuuteen.

Rippikoululaiset osallistuvat palvelutehtäviin jumalanpalveluksissa. He saavat merkinnän jumalanpalveluksesta. Tätä rippikoululaisten osallistumista palvelutehtäviin kehitellään edelleen rippikoulutiimissä.

Diakoniatyöntekijät vastaavat diakoniapäivästä, diakonian opetuksesta rippikoulukarusellissa ja myös pitävät opetusta lauantaitunneilla. Kanttorit ja papit jumalanpalvelusopetuksesta. Kanttorit musiikkiopetuksesta. Papit kristinopin opetuksesta. Nuoriso- ja lapsityöntekijät isosista rippikoulussa. Nuorisotyönohjaaja opetuksesta omien vahvuuksien mukaan. Lapsityönohjaaja toiminnallisista opetuksista. Pappi vastaa yhdessä seurakuntamestarin kanssa jumalanpalveluksen avustustehtävistä. Isokset ovat valvoja, opetuksessa tarvittaessa mukana, ryhmätyönohjaajia, pitävät raamiksia ja mahdollisesti hartauksia (kts. osuus 7.5.) Lähetys sihteeri vastaa lähetyksestä. Rippikoululeirille yöksi hankitaan täysikäinen valvoja, joka on ensisijaisesti entisiä isosia. Seurakuntas sihteeri huolehti virkatodistukset kappeleihin keväällä.

Rippikoulun kappelikohtaiset sisällöt ovat samanlaisia. Rippikoulun leirikohtaista sisältöä suunnitellaan tiimissä rippikoulun päiväohjelmamallien ja Siikalatva rippikoulusisältöjen pohjalta riittävän ajoissa ennen leiriä. Rippikoulun vuosisuunnitelman tulee olla valmis syyskuun alussa rippikoulutiimin palautepalaverin jälkeen.

6. Aloitus-, seurakuntayhteys- perusjakso ja päätösjakso

6.1. Aloituskakso

Rippikoulun aloituskaksoon sisältyy: rippikouluinfo koululla, aloituskirkko rippikoululaisille ja vanhemmille, messuopetusta syys-lokakuussa.

6.2. Seurakuntayhteysjakso

Rippikoulun seurakuntayhteyskaksoon sisältyy: Jumalanpalveluskäynnit, rippikoululaisten osallistuminen palvelutehtäviin jumalanpalveluksissa, Diakoniapäivät lokakuussa, koko seurakunnan yhteinen rippikoulusunnuntai tammikuussa, Rippikoulukaruselli (seurakunnan työaloihin ja työntekijöihin kappelin alueella tutustuminen) loka-marraskuussa.

6.3. Perusjakso

Rippikoulun peruskaksoon sisältyy: kaksi lauantaiopetuspäivää klo 9-14, leirijakso 5 päivää tai päiväkoulu 6 päivää maaliskuu-lokuussa.

6.4. Päätösjakso

Rippikoulun päätöskaksoon sisältyy: konfirmaatioharjoitukset, konfirmaatiot sunnuntaisin klo 10 ja 13 heinä-lokuussa ennen koulujen alkamista.

7. Yhteydet vanhempiin ja koteihin

Rippikoululaisten vanhemmat ovat mukana aloituskirkossa ja infossa. Rippikoulusunnuntaihin tammikuussa kutsutaan vanhempia. Vanhemmille järjestetään vanhempainilta leirin aikana. Konfirmaatio on koko perheen yhteinen juhla. Vanhempia on hyvä informoida kirjeitse konfirmaatiosta. Myös nuorta siunaamaan tuleville kummeille annetaan selkeät ohjeet. Konfirmaation jälkeen rippikoulun ohjaajat ja isokset saavat vielä erityisen yhteyden niihin koteihin, joihin heidät on kutsuttu vierailulle. Isosia on hyvä muistuttaa, että kotivierailulla he edustavat seurakuntaa ja voivat käytöksellään vaikuttaa suuresti ihmisten mielipiteisiin.

Muut yhteydet: Edellä mainitun lisäksi rippikouluun liittyy muita yhteydenottoja koteihin. Esimerkiksi nuoren poissaolot tapaamisista antavat aiheen ottaa yhteyttä vanhempiin. Jos nuori haluaa liittyä kirkkoon kasteen kautta, on sekin koko perheen yhteinen asia. Kirkkoon liittymisestä huolehtii pappi.

8. Rippikoulun painotukset Siikalatvalla

8.1. Spiritualiteetti rippikoulussa

Spiritualiteetti tarkoittaa hengellistä hoitumista. Rks. 2001 teemat ovat usko, elämä ja rukous. Rukous tarkoittaa uskonelämän hoitaminen. Uskonelämän hoitamiseen kuuluu Jumalan Sanan esillä pitäminen. Rippikoulupäivät alkavat hartaudella. Hartauksissa huomioidaan nuorten kieli. Niitä ei ole tarkoituksellista toteuttaa saarnaten. Raamatun kertomukset vapaasti kerrottuna ovat käyttökelpoisia rippikoulussa. Samoin hartauksissa on hyvä käyttää muutenkin kerrontaa. Hartauksissa on hyvä olla esillä viiden aistin menetelmä. Seurakunnan jumalanpalveluselämään tutustuminen on tärkeä osa rippikoulua. Jumalanpalveluksia pidetään myös leirin aikana. Yhteisenä tavoitteena on Jumalan Sanan kuuntelemisen ja hiljentymisen opettaminen.

Nuorille tarjotaan mahdollisuutta henkilökohtaiseen sielunhoitoon ja rippiin. Opettajat ovat tekemisissä nuorten kanssa leirillä. Seurakuntayhteyttä opetellaan seurakuntayhteysjaksolla. Sakramenteista ehtoollinen on uskonelämän hoitamiseen liittyvä asia. Nuoria muistetaan sakramentin tärkeydestä ja heitä rohkaistaan käymään ehtoollisella. Raamattua opetellaan lukemaan ja nuoria innostetaan Raamatun lukemiseen. Kristittyjen anteeksiantamus on Jumalan antama lahja. Musiikki on tärkeä osa uskonelämän hoitamista.

8.2. Musiikki rippikoulussa

Kirkkomusiikin tavoitteena on saada nuoret laulamaan virsiä ja kokemaan ne läheiseksi. Järjestetään toiminnallista jumalanpalvelusopetusta, jossa rippikoululaiset pääsevät suunnittelemaan ja toteuttamaan jumalanpalvelusta. esim. virsien valinta, muu musiikin suunnittelu kirkkovuoden aiheen mukaan. Rippikoululaiset voivat toimia lauluryhmänä jumalanpalveluksessa.

Tunnit ovat keskustelevaa ja käytännön kautta oppimista. Leirijaksolla kanttorit ovat mukana jumalanpalveluksissa. Tarvittaessa kanttorit ovat leirijaksolla, mutta ei kokoaikaisesti.

Rippikoulutunnit/kanttorit

1. tunti	Jumalanpalvelusopetus - käydään läpi kaava - johdatus kirkkomusiikkiin - hyvän ja huonon musiikin vaikutus
2.tunti	Kanttori seurakunnassa - työnkuva

3-4. tunti Virsikirja ja historia

- virsikirjan historia
- virsikirjan käyttö, sisällysluettelo
- muu hengellinen musiikki

5.tunti

Kuoromusiikki

- moniäänisyys, historia suomessa

6. tunti

Urut seurakunnan soittimena

- historia (vesiurut)
- tunti pidetään kirkossa

8.3. Diakonia rippikoulussa

Diakonia on kristinuskoon perustuvaa palvelu- ja avustustyötä. Seurakuntamme diakoniatyön toiminta-ajatuksena on pyrkiä välittämään armoa ilman ehtoja, sekä etsiä, lievittää ja poistaa ihmisten hätää ja kärsimystä. Työn tavoitteena on hyväksyvä ja tukeva kohtaaminen, yhteyteen saattaminen sekä diakoniakasvatus. Diakoniaa voi harjoittaa niin koulutettu diakoniatyöntekijä kuin kuka tahansa seurakuntalainen yleisen diakonian piirissä.

Siikalatvan seurakunnan diakoniaopetus toteutetaan seuraavanlaisesti: Diakoniatyöntekijät tuovat esille omaa työalaansa rippikouluopetuksen aloitusvaiheessa toteutettavassa rippikoulukarusellissa. Rippikoululaisten palvelupäivän tarkoitus on ohjata nuoria huomioimaan ja auttamaan lähimmäisiämme. Diakoniatyöntekijät pitävät yhden oppitunnin vielä tämän lisäksi joka kappelin ryhmällä. Diakoniatyöntekijät ovat suunnittelemassa rippikoulua tiimeissä mahdollisuuksien mukaan.

Diakoniatyön tavoitteena rippikoulussa on, että rippikoululaiset ymmärtävät mitä diakonia on ja omaksuvat lähimmäisen rakkauden omaksi toimintatavakseen.

8.4. Lähetys rippikoulussa

Lähetys on Kristuksen antama tehtävä. Seurakunta lähettää meidät palvelemaan Jumalaa ja lähimmäistä.

Siikalatvan seurakunnan lähetysopetukseen kuuluu rippikoulukarusellissa ja leirillä pidettävä opetus. Siikalatvan seurakunnan lähetys sihteeri kertoo rippikoulukarusellissa syksyllä mitä lähetystyö on. Hän kertoo myös Siikalatvan seurakunnan lähetystyöstä käytännössä. Leirillä lähetystyötä tarkastellaan vielä Raamatullisesta näkökulmasta. Lähetystyönäkymä tulee esille jokaisessa rippikouluopetustuokiassa.

Lähetys toimii läpäisyperiaatteena rippikoulussa. Yhteinen tavoite lähetystyölle rippikoulussa on, että nuori sisäistää lähetystyön perustan ja haluaa toimia itse Kristuksen lähettinä.

8.5. Opetettavat aiheet rippikoulussa

Rippikoulu tiimissä on yhdessä suunniteltu rippikoulun yhteisiä opetettavia aiheita rippikoulun sisällöksi. Suunnitelma on tehty usko, elämä ja rukous rippikoulusuunnitelman 2001 pohjalta. Suunnitelma on tarkoitettu sellaiseksi, että se sisältää vähimmäisisällön kaikkien rippikoulujen osalta Siikalatvan alueella. Se toimii aivan kuin tarjoilupöytänä, jota rippikoulun toteutuksia tehdessä voidaan käyttää apuna. On hyvä myös huomioida ryhmien erityisaiheet. Katso liite: Rippikoulun opetuksellinen sisältö Siikalatvan rippikouluissa.

8.6. Kerhonohjaaja- ja isokoulutuksen (KEISKO) tavoitteet

Seurakunnan keiskokoulutusta kehitetään palvelemaan Siikalatvan rippikoulu työtä. Keiskokoulutettaville opetetaan isostaitoja, joita tarvitaan Siikalatvan seurakunnan kerho-, leiri- ja rippikoulu työssä. Koulutuksen tavoitteena on nuori kasvaa aikuiseksi ja vahvistuu uskossa. Keiskokoulutus on tärkeä osa seurakunnan nuorisotyötä ja auttaa nuorta löytämään paikkansa seurakunnassa.

Keiskokoulutus suunnitellaan siten, että nuori oppii isostaitoja. Näitä ovat vuorovaikutus, leikinohjaus, ensiapu, ryhmänohjaus, musiikki yhteishengen luojana, palautteen antamisen ja vastaanottamisen, opetukselliset (mm. Raamattunäytelmät, Raamatturyhmien vetäminen ja muiden ryhmätöiden ohjaus), ruoanlaitto ja muut yleishyödylliset (mm. lipunnosto ja saunanlämmitys) taidot. Isoistaidoista on hyötyä elämässä ja opiskeluun haettaessa.

Keiskokoulutus suunnitellaan myös siten, että se auttaa nuorta kasvamaan aikuiseksi ja vahvistaa hänen uskoaan. Tärkeinä asioina on yksilön kehittyminen ryhmänjäsenenä. Nuori oppii kantamaan vastuuta itsestään, lähimmäisistä ja ympäristöstä. Nuori oppii tuntemaan itseään paremmin. Nuoren uskon elämän vahvistumisessa otetaan huomioon RKS 2001 keskeinen ajatus usko, elämä ja rukous. Keiskokoulutuksessa jätetään tilaa nuoren uskon kysymyksille, Raamatun tuntemiselle ja lukemiselle.

Keiskokoulutus koostuu kahdesta leirijaksosta, 2-3 lauantaiopetusjaksosta. Koulutukseen kuuluu myös nuortenillat, rippikoulusunnuntai ja osallistuminen seurakunnan toimintaa mm. diakonia, lähetys ja jumalanpalveluselämä. Keiskokoulutus päättyy isoseksi siunaamiseen rippikoulusunnuntaissa tammikuun lopulla. Keiskokoulutusta kehitetään niin, että vanhemmillekin isosille tarjotaan mahdollisuus koulutukseen. Isokoulutuksen kokonaiskesto on n. 50 tuntia.

9. Rippikoulu työn arviointi

Rippikoulu työtä arvioidaan jatkuvasti. Rippikouluun on tehty seurakunnalle oma rippikoulu päiväkirja. Rippikoulun loputtua konfirmaation jälkeen rippikoulun toteutustiimi täyttää päiväkirjan yhdessä ja lähettää sen rippikoulusta vastaavalle ja kirkkoherralle. Leireistä tai päiväkouluista tehdään erilliset päiväkirjat, jos ryhmät ovat erit. Rippikoulu laisilta ja heidän vanhemmiltaan kysytään myös palautetta rippikoulun sisällön onnistumisesta ja informaation kulusta. Rippikouluista pidetään palautepalaveri elokuussa rippikoulun opetukseen osallistuvien kesken.

RIPPIKOULU LEIRINPÄIVÄKIRJA

1. Seurakunta _____

2. Ryhmä _____

3. Rippikoulun alkamis- ja päättymisajankohta _____

4. Rippikoulun pitopaikka _____

5. Rippikoululaisten määrä: Tyttöjä ____ Poikia _____

6. Konfirmoitujen määrä: Tyttöjä ____ Poikia _____

7. Rippikoulua johtava pappi sekä muut opettajat, isokset ja avustajat

Johtava pappi _____

Opettajatiimi _____

_____

Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastuu _____

_____

Isokset ja avustajat _____

_____

_____

_____

8. Oppimateriaali ja –kirjat _____

_____

_____

9. Rippikoulun toteutussuunnitelma:

_____

toteuttamismuotojen ja –vaiheiden esittely sekä niihin käytetty aika

_____

_____

10. Toteutuksen arvioiminen

Tavoite 1: Hiljentyminen ja Jumalan Sanan kuunteleminen.

Tavoite 2: Virsien laulaminen ja läheiseksi kokeminen. _____

Tavoite 3: Diakonian käsitteen ymmärtäminen ja lähimmäisen rakkauden omaksuminen omaksi toimintatavakseen.

Tavoite 4: Lähetystyön perustan ymmärtäminen ja halu toimia Kristuksen lähettinä.

Tavoite 5: Keiskokoulutuksen kehittäminen vastaamaan rippikoulun tarpeita.

Tämä toimi

Tämä ei toiminut

Kehitettävää

---

11. Yhteydet vanhempiin ja huoltajiin, kummeihin ja kouluihin _____

---

12. Liitteet _____

---

13. Päiväys ja allekirjoitus _____

RIPPIKOULUN PÄIVÄKIRJA

1. Seurakunta _____

2. Ryhmä _____

3. Rippikoulun alkamis- ja päättymisajankohta _____

4. Rippikoulun pitopaikka _____

5. Konfirmaatioaika ja -paikka _____

6. Rippikoululaisten määrä: Tyttöjä ____ Poikia _____

7. Konfirmoitujen määrä: Tyttöjä ____ Poikia _____

8. Rippikoulua johtava pappi sekä muut opettajat, isokset ja avustajat

Johtava pappi _____

Opettajatiimi _____

Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastuu _____

Isokset ja avustajat _____

9. Oppimateriaali ja -kirjat _____

10. Rippikoulun toteutussuunnitelma:

toteuttamismuotojen ja -vaiheiden esittely sekä niihin käytetty aika

11. Toteutuksen arvioiminen

Tavoite 1: Hiljentyminen ja Jumalan Sanan kuunteleminen.

Tavoite 2: Virsien laulaminen ja läheiseksi kokeminen. _____

Tavoite 3: Diakonian käsitteen ymmärtäminen ja lähimmäisen rakkauden omaksuminen omaksi toimintatavakseen.

Tavoite 4: Lähetystyön perustan ymmärtäminen ja halu toimia Kristuksen lähettinä.

Tavoite 5: Keiskokoulutuksen kehittäminen vastaamaan rippikoulun tarpeita.

Tämä toimi

Tämä ei toiminut

Kehitettävää

---

12. Yhteydet vanhempiin ja huoltajiin, kummeihin ja kouluihin _____

13. Liitteet _____

14. Päiväys ja allekirjoitus _____

TURVALLISUUSASIAKIRJA (Malli sähköisestä asiakirjasta. Retken osalta täytetään soveltuvin osin)

Turvallisuusvastaavan nimi ja yhteystiedot

Asiakirjan tekijät:

1. Perustiedot leiristä/retkestä

Leirin nimi ja yhteystiedot

Aika

Osanottajamäärä

(enimmäismäärä, ikäjakauma, erityispiirteet)

2. Leirin/retken toteutus	
	1. Osallistujat (enimmäismäärä leirillä ja eri ohjelmaosioissa sekä vapaaehtoisten määrä)
	2. Henkilöstö (määrä ja tehtäväjako)
	3. Mahdolliset erityistarpeet (ostopalvelut)

3. Kuvaus kuljetuksesta (seurakunnan vastuulla olevasta osuudesta)

---

4. Kuvaus pitopaikasta ja luonteesta

1. Yleiskuvaus (lähimaasto ja kiinteät rakenteet)

---

2. Ruokahuollon kuvaus (keskuskeittiö – oma henkilöstö – maastoruokailu – osallistujan itsensä tekemää)

---

3. Leiriturvallisuuden kuvaus

- A. Kiinteistön poistumistiet, palovaroitusjärjestelmä, sammuttimet, suojautumismahdollisuudet ja kokoontumispaikat (kiinteistöjen pelastussuunnitelmat)
tai
- B. Maasto-olosuhteista telta-alue, vaellusmaasto

---

4. Kuvaus leirillä käytettävistä rakenteista, välineistä ja varusteista (uima- ja muu turvavälineistö, pysyvät ja tilapäiset rakenteet sekä koneet ja laitteet)

---

5. Kuvaus ohjelmasta

1. Yleiskuvaus

---

2. Erityisohjelmat (Turvallisuuden kannalta vaativampi ohjelmaosio sekä muut erityisjärjestelyä vaativat ohjelmat)

---

6. Kuvaus osallistujille tarkoitetusta ennakotiedosta

1. Ennakkoinformaatio (leiriympäristö, olosuhteet ja vaativuustaso)

---

2. Leiri/retkikirje (vaadittava ennakko-osaaminen, taitotaso sekä varusteet että leirin säännöt ja muut ohjeet)

---

7. Leirin/retken toimintaan liittyvien riskien arviointi

1. Vaarojen tunnistus (mahdolliset vaarat eri tilanteissa ja olosuhteissa)

---

2. Vaarojen todennäköisyys ja seuraus (vaara on: epätodennäköinen – mahdollinen – todennäköinen. Onnettomuuden seuraukset ovat vähäisiä – haitallisia – vakavia.)

---

3. Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi ja riskien pienentämiseksi (suunnitellut toimenpiteet, toteutus ja ohjeistus)

---

8. Turvallisuusasiakirjan käsittely

1. Asiakirjan hyväksyminen

esimiehen allekirjoitus

/

---

2. Asiakirjaan perehtyminen

leirin turvallisuusvastaavan allekirjoitus

/

---

muun henkilökunnan allekirjoitukset

/

/

/

ONNETTOMUUSRAPORTTIMALLI SEURAKUNNALLE (myös läheltä piti -tilanteesta)

1. Perustiedot tapahtumasta

tilaisuuden nimi _____

paikka _____

ajankohta _____

kesto aika _____

osallistujamäärä _____

toiminnasta vastaava _____

tilaisuudesta vastuussa olevat _____

2. Onnettomuuteen johtaneen tilanteen kuvaus

a. Lyhyt kuvaus tilanteen turvallisuusohjeista ja ennakoinnista _____

_____

b. Lyhyt kuvaus tilanteesta _____

_____

3. Onnettomuuden seuraukset

a. henkilövahingot _____

_____

b. muut vahingot _____

_____

4. Lyhyt kuvaus jälkitoimenpiteistä

_____

Onnettomuusraportin laatijan tiedot

nimi _____

yhteystiedot _____

allekirjoitus _____

_____/_____
_____

Leirikirje

Hei riparilainen!

Rippileiri pidetään leirikeskuksessa?

- Jos rippikoululaiselta löytyy leirillä päihteitä tai hän esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena, leiri hänen kohdaltaan keskeytyy välittömästi ja rippikoululainen lähetetään kotiin vanhempien kustannuksella
- Kirkkohallituksen suosituksen mukaan rippileirien tulisi olla savuttomia ja siksi tupakointi on kielletty!
- Kännykän saa ottaa mukaan, mutta sen käyttö oppituntien aikana ja yöllä ei ole sallittua
- tietokone, mp3, pleikkarit yms. ei saa ottaa mukaan
- pelikortteja ei saa ottaa mukaan

Leirille mukaan:

- iloista mieltä
- kynä ja kumi
- liinavaatteet: alus- ja pussilakana/makuupussi sekä tyynyliina
- peseytymisvälineet, pyyhe ja uimapuku
- vaihtovaatteet tarpeen mukaan
- ulkoiluvälineet
- omat lääkkeet

Terveisin:

Ilmoittautumislomake RIPPIKOULUUN

(palautetaan rippikoulun aloituskirkon yhteydessä)

Rippikoululaisen tiedot:

Sukunimi: _____ Etunimet: _____

alleiviivaa puhuttelunimi

Sähköposti: _____ Henkilötunnus (kokonaan) _____

Osoite: _____

Postinumero ja -
paikka _____ puh.nro _____

Allergiat:

Ruoka-aineallergiat/ruokavalio mahdollisimman tarkasti, ei pelkkä maito vaan esim. laktoositon, täysin maidoton, hyla...
kerro myös erityisruokavaliosi riittävän tarkasti, esim. "kasvisruoka, kana ja kala käy" tai "gluteeniton, kaura käy" tai "raaka kananmuna"
jne.

Lääkeallergia yms.: _____

Muuta huomioitavaa, joka voi vaikuttaa oppimiseen ja toimimiseen rippikoulunaikana (esim.
lukihäiriö): _____

Huoltajan tiedot

Nimi: _____

Osoite, postinumero ja -paikka:

Kotipuhelin: _____ Sähköposti: _____

Työpuhelin: _____

Rippikoululeirivalintani:

- A Siikalatvan seurakunnan rippikoulu maaliskuussa viikolla 10, leiri 5 päivää.
 B Siikalatvan seurakunnan rippikoulu heinäkuun alussa viikolla 27, leiri 5 päivää.
 C Siikalatvan seurakunnan rippikoulu heinäkuun lopussa viikolla 30, leiri 5 päivää.
 D Siikalatvan seurakunnan päivärippikoulu kesäkuun alussa viikolla 23, päiväkoulu 6 päivää.
 MUUT Leirijakso muualla, paikka? _____

Olemme yhdessä rippikoululaisen kanssa täyttäneet ilmoittautumislomakkeen

Paikka ja aika _____

Huoltajien allekirjoitus _____

**2 kaveria, joiden kanssa haluaisin samalle
leirille:**

Ohje: Merkitse 3 sopivinta
vaihtoehtoa. Merkitse ne **numeroilla
1, 2 ja 3** niin, että ensiksi toivomasi
vaihtoehto on nro 1 ja toiseksi paras
nro 2, jne. Merkitse kaikki kolme
vaihtoehtoa.

Rippikoulukalenteri Siikalatvalla

<p>Elokuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - konfirmaatiot - Rippikoulutiimipalaveri, palautepäivät kesästä - rippikouluinfot koulujen 8 luokissa 	<p>Syyskuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rippikouluinfot koulujen 8 luokissa - rippikouluinformaatioiden ja ilmoittautumiskaavakkeiden lähettäminen - Isoskoulutus leiri - Neuvostolle rippikoulun vuosisuunnitelma <ul style="list-style-type: none"> - Rippikoulun toteutussuunnitelmien tekeminen - Aloituskirkot messuna syyskuun tai lokakuussa + messu opetus + informaatio tilaisuus - rippikoulun ilmoittautumis lomakkeiden vastaan ottaminen - rippikoululaisille: Jumalanpalveluskortti 	<p>Lokakuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diakonia päivät - Seurakuntaan tutustumiskarusellit - Mitä rippikoulu on? - työntekijöiden ja työalojen esittely
<p>Marras- Joulukuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jumalanpalvelusopetusta - Isoskoulutusta 	<p>Tammikuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rippikoulutiiminpalaveri - Rippikoulusuunnuntai, joka on yhteinen koko seurakunnassa - lauantaiopetusta - Raamattu ja virsikirja tilaukset - Rippikouluvihkojen ostaminen - isoskoulutus - isosten tehtävään siunaaminen 	<p>Helmi- Huhtikuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - lauantaiopetusta - Diakonia päivät - Virkatodistusten muualle meneville lähettäminen kappeleihin - mahdollinen talvileiri - leirikirjeet viikkoa ennen leirien alkua
<p>Toukokuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Isoskoulutusleiri leiriä varten - rippikouluntiimin palaveri kesän leirejä varten - virkatodistukset muualle meneville - leirikirjeet viikkoa ennen leirien alkua - rippikoulukorttien tarkastaminen 	<p>Kesäkuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - leirikirje viikkoa ennen leiriä - leirit tai päiväkoulu 	<p>Heinäkuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - leirikirje viikkoa ennen leiriä - leirit - konfirmaatiot

Rippikoulu ja päihteet Siikalatvanseurakunnassa

Alkoholi ja huumeet

Siikalatvan seurakunnan rippikoululeireillä on alkoholin ja huumeiden suhteen seuraavanlainen käytäntö. Jos rippikoululainen tavataan päihtyneenä tai hänen hallustaan löytyy alkoholia tai huumeita, rippikoulu keskeytyy välittömästi kirkkoherran päätöksellä. Vanhempiin ollaan yhteydessä. Vanhemmat ovat velvollisia kustantamaan rippikoululaisen kyydin takaisin leiriltä kotiin.

Tupakka

Kirkkohallituksen suositus nuorten tupakoimattomuuden edistämiseksi

Kirkko tiukentaa linjaansa nuorten tupakointiin

Kirkkohallitus on julkaissut suosituksen, jonka mukaan kirkon ja seurakuntien alle 18-vuotiaille suunnatussa kasvatus- ja nuorisotyössä tavoitteena on savuttomuus. Savuttomuus koskee sekä lapsia ja nuoria että henkilökuntaa. Suositus painottaa savuttomuuden merkitystä erityisesti rippikoulu- ja isostoiminnassa. Suosituksen mukaan seurakunnissa ja kristillisissä järjestöissä tulee laatia omat linjaukset siitä, kuinka savuttomuus paikallisesti toteutetaan.

Suositus sisältää käytännön toimenpide-ehdotuksia:

Paikalliset linjaukset luodaan yhdessä koulujen, kunnan nuorisotyön ja perhekodin kanssa. Kirkon ja seurakuntien toimintaperiaatteena on, etteivät lasten ja nuorten parissa työskentelevät työntekijät ja vapaaehtoiset käytä tupakkatuotteita toimiessaan seurakunnan tehtävissä. Tupakoivia nuoria tuetaan pääsemään irti tupakoinnista. Rippikoulun lähtökohtana on savuttomuus ja ns. lupalappukäytännöstä luovutaan. Tupakoinnista keskusteleminen tulee olla yhtenä aiheena vanhempia tavattaessa. Isosilta edellytetään savuttomuutta. Kirkko tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuuden tupakasta vieroitukseen. Tupakointi on alaikäiseltä lain mukaan kielletty.

Siikalatvan seurakunnan toiminta malli, jos ja kun nuori jää kiinni tupakoinnista:

Otetaan yhteyttä kotiin. Keskustellaan nuoren kanssa siitä millä keinoin tupakoimattomuus onnistuu. Sovitaan rangaistuksesta. Jos nuori ei sitoudu tupakoimattomuuteen, niin leirijaksolla hän yöpyy kotona. Vanhemmat ovat velvoitettuja hakemaan hänet yöksi kotiin. Tilanteista neuvotellaan aina tapauskohtaisesti ja sielunhoidollisesti, että jokainen pystyisi suorittamaan rippikoulun loppuun asti.

Siikalatvalla 29.5.2009

Kirkkoherra, lääninrovasti Erkki Piri

ISOSSOPIMUS

Tämän sopimuksen allekirjoittajat tahtovat pitää kiinni seuraavista isosen oikeuksista ja velvollisuuksista.

ISONEN:

- osallistuu ohjaajan kanssa sovittuihin rippikoulu tapaamisiin, suunnitteluun ja tehtäväjakoon koko rippikoulun ajan.
- tarvitsee ja saa leirillä päivittäiset palaverit
- saa ohjaajilta perehdytystä ja riittävästi aikaa valmistautua tehtäviinsä
- saa ohjaajilta tukea ja palautetta
- viettää rippikoululaisten vapaa- ajan heidän kanssaan
- saa omaa aikaa silloin kun hänen työpanostaan ei tarvita opetussessioissa tai muussa suunnittelussa
- nukkuu yöt rippikoulun leirin sääntöjen mukaan
- pyrkii huomioimaan kaikkia tasapuolisesti (eikä aloita seurustelua leirillä)
- tekee osuutensa rippikoulun turvallisuuden hyväksi ja kertoo havainnoistaan
- on lojaali ohjaajia ja toisia isosia kohtaan
- sitoutuu päihteettömyyteen tehtävänsä aikana

Olemme keskustelleet yhdessä sopimuksen sisällöstä.

Sitoudumme noudattamaan tämän sopimuksen kaikkia kohtia.

Päiväys _____

Isonen

Siikalatvan seurakunnan puolesta

ISOSPALKKIOSOPIMUS:

Isospalkkiota maksetaan rippikouluopetuksessa mukana olemisesta (lauantaiopetus, konfirmaatio, päiväkoulu) 10 €/päivä.

Leiripäivästä, jolloin yövytään maksetaan 15 €/päivä.

Rippikoulun suunnittelupalaverista ja kerho-ohjaajana olemisesta maksetaan 5 €/ päivä.

Ne tehtävät, mitkä kuuluvat isoskoulutukseen, niistä ei makseta. Näitä ovat raamikset ja nuortenillat.

Kokeneemmalle isoselle maksetaan suurempaa korvausta korotettuna 2 €/ vuosi.

Siikalatvalla 13.4.2010

Kirkkoherra, lääninrovasti Erkki Piri

HAKEMUS ISOSEKSI SIIKALATVALLA

NIMI: _____

OSOITE: _____

_____

PUHELIN: _____

SÄHKÖPOSTI: _____

Aseta lista omalta osaltasi järjestykseen numeroilla 1 - 5 siten, että numero 1 on ensisijainen leiri jonne haet. Valitettavasti emme voi täyttää kaikkien toiveita.

Kaikki leirit käyvät	

Perustelut valinnoille:

_____

_____

_____

Omat vahvuutesi isosena: _____

_____

Onko sinulla mitään allergioita: _____

Päivämäärä: _____ Allekirjoitus: _____

KIITOS HAKEMUKSESTASI! VALINNOISTA ILMOITELLAAN PIAN

Rippikoulun pelisäännöt

1. Emme poistu ilman lupaa seurakunnan tai leirikeskuksen alueelta.
2. Emme kirjoile.
3. Tulemme ajoissa oppitunneille.
4. Kuuntelemme toisiamme (oppitunneilla viitataan, kun haluaa puheenvuoron).
4. Kunnioitamme ohjaajia ja isosia.
5. Lakki pois päältä sisällä.
6. Leirillä hiljaisuus on klo 23.00.
7. Pidämme luonnon puhtaana.
8. Päihteet ja tupakka kielletty (myös energiajuomat).
9. Emme syö karamelleja oppitunnilla.
10. Muiden teknisten laitteiden, kuin kännykän tuominen rippikouluun tai leirille kielletty.
11. Emme kuuntele oppitunneilla ja yleisissä tiloissa musiikkia omista kännyköistä. Oppitunnilla kännykän käyttö on kielletty.
12. Emme pyydä vieraita rippikouluun ilmoittamatta siitä ohjaajille.
13. Uhkapelit ovat kielletty.
14. Hiljennymme hartauksiin ja jumalanpalveluksiin.
15. Kunnioitamme toinen toisiamme ja noudatamme kohteliaita käytöstapoja.

RIPPIKOULULAISEN SIUNAAMINEN

Hyvä rippikoululainen!

Rippikoulusi päättyy konfirmaatioon. Konfirmaation tärkeimpiä osia ovat uskontunnustus, siunaaminen ja esirukous. Konfirmaatiojumalanpalvelus pidetään kotikirkossa leirijakson jälkeen.

Konfirmaatiossa tapahtuvaan siunaamiseen osallistuu yksi rippikoululaisen kummeista.

Mieti kenet kummeista pyydät siunaamiseen mukaan. Jos kummisi ei pääse paikalle, pyydä vanhempaasi tai jotain muuta aikuista siunaamaan. Siunaajan tulee olla konfirmoitu kirkon jäsen. Siunaamiseen voi osallistua vain yksi henkilö.

Tietoa siunaamisesta:

Siunaaminen on Jumalan siunaus, joka kantaa nuorta hänen elämän eri vaiheissa. Siunaamisessa pappi laskee kätensä nuoren pään päälle ja lausuu apostolisen siunauksen: "Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi." Nämä samat sanat on lausuttu sinun kastejuhlassa kastamisen jälkeen.

Siunaajat tulevat jumalanpalveluksen aikana alttarin eteen kukin oman nuorensa taakse. Nuorta siunattaessa siunaaja seisoo oman rippinuorensa takana ja laittaa kätensä nuoren pään päälle, kun pappi lausuu siunauksen. Siunaajille annetaan ennen jumalanpalveluksen alkamista ohjeet, miten siunaus tapahtuu.

Lisätietoja antaa rippipappisi...?

Leikkaa lomake irti!

OSALLISTUMINEN RIPPIKOULULAISEN SIUNAAMISEEN. RIPPIKOULULAINEN! OTA TÄMÄ LOMAKE LEIRILLE MUKAAN!

rippikoululaisen nimi _____

siunaajan nimi _____

siunaajan osoite _____

kotiseurakunta _____

puhelin _____

Olen huoltajana nähnyt ja lukenut yllä olevan siunaamiseen liittyvän tiedotteen.

Huoltajan allekirjoitus

Vakuutusasiat

Seurakunnalla on julkisyhteisön vakuutusturva. Vakuutus sopimustunnus on 16-217-570-7 ja asiakastunnus on 81390069.

Vakuutuksesta korvataan julkisyhteisön toiselle henkilö-, esine-, ja taloudellinen vahinko.

Vakuutus sisältää mm.

- Toiminnan vakuutuksen

Tämän vastuuvakuutuksen korvauksen enimmäismäärä vahinkotapahtumaa kohden on kohteiden lukumäärästä riippumatta enintään kohteilla mainittu korvauksen enimmäismäärä.

Vakuutusehdot VA07 Julkisyhteisön vastuuvakuutus

YL Yleiset sopimusehdot

Omavastuu Vakuutuksenottajan omavastuu on 500 €.

Vakuutusmäärä varallisuusvahingossa

Varallisuusvahingoissa vakuutusmäärä on 50, 000 €.

Tapaturman sattuessa tee onnettomuusraportti (löytyy liitteistä).

Vakuutusyhtiön tapaturmailmoitus löytyy netistä osoitteesta

<https://webprod.pohjola.fi/wp/vahinko/wpvah019c1.asp?customertype=yry&accidentt>

BUFEE (TARJOILUPÖYTÄ) OPETETTAVISTA AIHEISTA SIIKALATVAN SEURAKUNNAN
RIPPIKOULUSSA 2010-2013

Kristinopin aiheet:	Nuoren elämään liittyvät aiheet:
Mitä rippikoulu on?	Arvot
Raamattu	Seurustelu ja avioliitto
Usko	Ystävyys
Jumala, Luoja ja Isä	Perhe, ihmissuhteet
Synti	Tulevaisuus
Omatunto	Vapaa-aika ja harrastukset
Jumalantahto, kymmenen käskyä	Erilaisuus
Pelastushistoria	Kristitty ja luomakunta
Jeesus, ihminen ja Jumalan poika	
Sovitus, lunastus, uskonvanhurskaus ja armo	
Ylösousemus, iankaikkinen elämä, viimeinen tuomio	Jumalanpalvelus ja musiikki aiheet:
Pyhä Henki	Jumalanpalvelus
Seurakunta	Kirkkovuosi
Sakramentit: kaste ja ehtoollinen	Virsi kirja
Uskonelämän hoitaminen: Rukous, Rippi, sielunhoito, parannus, ehtoollinen ja seurakuntayhteys	Kirkkomusiikki
Lähetys	Kuoro ja urut
Diakonia	Konfirmaatio
Seurakunnan työalat	Muu hengellinen musiikki

Siikalatvan seurakunnan rippikoulun perusjakson toteutussuunnitelmamalli (usko, elämä ja rukous) ja päiväohjelmarunko leirille

Rippikoulukaruselli lauantaina	Kmusa = kirkkomusiikki
	Jumis = jumalanpalvelus
Aamuhartaus 9 (pappi)	Skapa = leikkimielinen kilpailu isosryhmien välillä
Mitä rippikoulu on? (pappi)	Raamis = Raamattu ryhmä
Kasvatustyö 10 (nuorisotyönohjaaja)	Jumisryhmä = Jumalanpalveluksen suunnittelua isosryhmissä
Musiikkityö 11 (kanttori)	
Välipala 11.45	
Diakoniatyö 12.15 (diakoni)	
Lähetystyö 13.15 (lähetys sihteeri)	
Kotiin 14	
Ensimmäinen lauantai - Aihe: Minä ja jumalanpalvelus, paikalla: pappi ja kanttori	Toinen lauantai - Aihe: Minä ja työvälineet, paikalla: nuorisotyönohjaaja/pappi ja kanttori, diakoniatyöntekijä
Aamuhartaus 9	Aamuhartaus 9
Jumalanpalvelus	Raamattu
Jumalanpalvelus	Raamattu
Jumalanpalvelus	Diakonia
Välipala 11.30	Välipala 11.30
Kmusa 12	Virsikirja 12
Urut	Kirkkovoosi
Loppuhartaus	Loppuhartaus
Kotiin 14	Kotiin 14
Maanantai- Minä ja Jumala	Tiistai – Arvot ja valinnat
lähtö leirille n. 9	Herätys 8
saapuminen leirille 10	aamupala 8.30
lipunnosto 10.30 ja aloitushartaus	lipunnosto 9 ja aamujumis (Rakkaudenlaki)
Opetustuokio I: Ryhmäytyt	Opetustuokio I: Jumalanpalvelus, tulevaisuus ja perheen ihmissuhteet
Lounas 11.30	Lounas 11.30

- jumisryhmät	- jumisryhmät
Leiriskapa 13	Leiriskapa 13
Opetustuokio II 13.30: Raamattu, nuorenelämän kysymyksiä työstämistä	Opetustuokio II 13.30: Kmusa
Kahvit 14.30	Kahvit 14.30
Opetustuokio III 15: Jumala, Luoja	Opetustuokio III 15: Omatunto ja synty
Päivällinen 16.30	Päivällinen 16.30
Opetustuokio IV 17.15: Jumala, Taivaallinen Isä	Opetustuokio IV 17.15: Käskyt
Raamis 18: Jumala	Raamis 18: Käskyt
Vapaata 18.30	Vapaata/ Sauna 18.30
Iltapala 20	Iltapala 20
Iltaohjelma 21: Tutustuminen	Iltaohjelma 21: Hauska
Iltaohjelma 22: Erilaisuus	Iltaohjelma 22: Jumalan johdatus
Hiljaisuus 23	Hiljaisuus 23
Yövalvoja ?	Yövalvoja ?
Päivystäjä isonen?	Päivystäjä isonen?
Keskiviikko – Minä ja Jeesus	Torstai – Minä ja Pyhä Henki ja seurakunta
Herätys 8	Herätys 8
Aamupala 8.30	Aamupala 8.30
lipunnosto 9 ja aamujumis (joulu)	lipunnosto 9 ja aamujumis (Helluntai)
Opetustuokio I: Pelastushistoria, Jeesus ihminen ja Jumalanpoika	Opetustuokio I: Pyhä Henki , seurakunta
Lounas 11.30 - jumisryhmät	Lounas 11.30 - jumisryhmät
Leiriskapa 13	Leiriskapa 13
Opetustuokio II 13.30: Jeesuksen tekemät ihmeet ja opetukset	Opetustuokio II 13.30: Sakramentit, kaste - Kastejuhla
Kahvit 14.30	Kastekahvit 14.30
Opetustuokio III 15: Ristintie ja kärsimysajanmusiikkia	Opetustuokio III 15: Armonvälineet, sana ja sakramentit, ehtoollinen
Päivällinen 16.30	Päivällinen 16.30
Opetustuokio IV 17.15: Sovitus, lunastus, uskonvanhurskaus ja armo	Opetustuokio IV 17.15: Luontorastit
Raamis 18: Ylösnousemuslööpit	Raamis 18: Jeesuksen vertaukset digisarjakuvat
Vanhempien vierailuilta 18.30	Vapaata/ Sauna 18.30
Iltapala 20	Iltapala 20
Iltaohjelma 21: Yhteisleikkejä	Iltaohjelma 21: Ystävyys ilta
Iltaohjelma 22: Mitä Jeesus minulle merkitsee?	Iltaohjelma 22: Ystävyys
Hiljaisuus 23	Hiljaisuus 23

Yövalvoja ?	Yövalvoja ?
Päivystäjä isonen ?	Päivystäjä isonen ?
Perjantai – Minä ja tulevaisuus ja toivo	Lauantai - Aihe: Minä ja konfirmaatio, paikalla: pappi, nuorisotyönohjaaja
Herätys 8	
Aamupala 8.30	
lipunnosto 9 ja aamujumis (Tuomiosunnuntai)	Aamuhartaus 9
Opetustuokio I: Uskonelämänhoitaminen, tulevaisuus	Nuoriseurakunnan elämässä
Lounas 11.30	Uskonelämän hoitaminen
Leiriskapa 12.30 Siivousta	Konfirmaatio
Opetustuokio 13.30 II: Seurustelu ja avioliitto	Kotiin 12
Kahvit 14.30	
Kertaus ja loppukoe - oppimispolku	
Päivällinen 16.30	
Kotiin 17	

Siikalatvan seurakunnan rippikoulun perusjakson toteutussuunnitelmamalli (usko, elämä ja rukous) ja päiväohjelmarunko päiväkouluun

Rippikoulukaruselli lauantaina	Lauantai - Aihe: Minä ja konfirmaatio, paikalla: pappi, nuorisotyönohjaaja
Aamuhartaus 9 (pappi)	Aamuhartaus 9
Mitä rippikoulu on? (pappi)	Nuoris seurakunnan elämässä
Kasvatustyö 10 (nuorisotyönohjaaja)	Uskonelämän hoitaminen
Musiikkityö 11 (kanttori)	Konfirmaatio
Välipala 11.45	Kotiin 12
Diakoniatyö 12.15 (diakoni)	
Lähetystyö 13.15 (lähetys sihteeri)	
Kotiin 14	
Ensimmäinen lauantai - Aihe: Minä ja jumalanpalvelus, paikalla: pappi ja kanttori	Toinen lauantai - Aihe: Minä ja työvälineet, paikalla: nuorisotyönohjaaja/ pappi, kanttori ja diakoniatyöntekijä
Aamuhartaus 9	Aamuhartaus 9
Jumalanpalvelus	Raamattu
Jumalanpalvelus	Raamattu
Jumalanpalvelus	Diakonia
Välipala 11.30	Välipala 11.30
Kmusa 12	Virsikirja 12
Urut	Kirkkovuosi
Loppuhartaus	Loppuhartaus
Kotiin 14	Kotiin 14
Maanantai - Minä ja ryhmä	Tiistai - Minä ja Jumala
lipunnosto 9 ja aloitushartaus	lipunnosto 9 ja aamujumis (Luominen)
Opetustuokio I: Ryhmäytys, Raamattu	Opetustuokio I: Jumala, Luoja Kmusa
Lounas 11.30 - jumisryhmät	Lounas 11.30 - jumisryhmät
Opetustuokio II 12.30: Nuorenelämän kysymykset, koti ja perhe	Opetustuokio II 12.30: Jumala, Taivaallinen Isä
Kahvit 14	Kahvit 14

Skapa 14.30	Skapa 14.30
Opetustuokio III 15: Kmusa	Opetustuokio III 15: Kmusa
Ruoka 16:30	Ruoka 16:30
Raamis 17.15: Erilaisuus	Raamis 17.15: Jumala
Kotiin 18	Kotiin 18
Keskiviikko - Minä ja arvot ja valinnat	Torstai – Minä ja Jeesus
lipunnosto 9 ja aamujumis (Rakkaudenlaki)	lipunnosto 9 ja aamujumis (joulu)
Opetustuokio I: Synti, omatunto	Opetustuokio I: Pelastushistoria, Jeesus ihmisenä, Jeesus Jumalanpoika
Lounas 11.30 - jumisryhmät	Lounas 11.30 - jumisryhmät
Opetustuokio II 12.30: Käskyt	Opetustuokio II 12.30: Jeesuksen tekemät ihmeet ja opetukset, Ristintie
Retki 14.00	Kahvit 14
	Skapa 14.30
Nokipannukahvit ja makkaraa	Opetustuokio III 15: Sovitus, lunastus, uskonvanhurskaus ja armo
...keskustelua aiheesta Kristitty ja luomakunta	Ruoka 16.30
	Raamis 17.15: Ylösnousemus
Kotiin 18	Kotiin 18
Perjantai – Minä ja Pyhä Henki ja seurakunta	Lauantai – Minä ja tulevaisuus
lipunnosto 9 ja aamujumis (Helluntai)	lipunnosto 9.00 ja aamujumis (Tuomiosunnuntai)
Opetustuokio I: Kmusa, Pyhä Henki, seurakunta	Opetustuokio I: Uskonelämänhoitaminen: rukous, rippi, sielunhoito, parannus, ehtoollinen ja seurakuntayhteys
Lounas 11.30 - jumisryhmät	Lounas 11.30
Opetustuokio II 12.30: Sakramentit, kaste ja ehtoollinen	Opetustuokio 12.30 II: seurustelu ja avioliitto
Kahvit 14.00	Kahvit 14.00
Skapa 14.30	Skapa 14.30
Opetustuokio III 15: Ihmissuhteet	Kertaus ja loppukoe 15.30 - oppimispolku
Ruoka 16.30	Ruoka 16.30
Raamis 17.15: Taivasten valtakunnasta vertaukset	Kotiin 17
Kotiin 18	

